

7-oji tęstinė mokslinė praktinė konferencija „Pasaulis vaikui: ugdymo realijos ir perspektyvos“

Birutė Autukevičienė¹, Ona Monkevičienė²

¹ Lietuvos edukologijos universitetas, Ugdymo mokslų fakultetas, Studentų g. 39, 08106 Vilnius, birute.autukeviciene@leu.lt

² Lietuvos edukologijos universitetas, Ugdymo mokslų fakultetas, Studentų g. 39, 08106 Vilnius, ona.monkeviciene@leu.lt

Lietuvos edukologijos universitete 2018 m. balandžio 19 d. vyko 7-oji tęstinė mokslinė praktinė konferencija „Pasaulis vaikui: ugdymo realijos ir perspektyvos“. Šią mokslo šventę organizavo Ugdymo mokslų fakulteto Vaikystės studijų katedra bei Ugdymo pagrindų katedra. Daugiau nei 200 dalyvių, apie 90 perskaitytų pranešimų – tokia statistika liudija labai didelį pedagogų praktikų bei mokslininkų susidomėjimą ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo aktualijomis.

Plenarinio posėdžio pranešimuose keliamos šiuo laikotarpiu svarbios mokslinės problemos. Prof. O. Monkevičienė ir G. Valinčienė aktualizavo pedagogo inicijuotos veiklos poveikį 6–7 metų vaikų metakognityvinio reguliavimo strategijų identifikavimui ir verbalizavimui. Pranešėjos teigė, kad priešmokyklinio amžiaus vaikai jau turi esminius metakognityvinio reguliavimo gebėjimus, o pedagogo vaikams pasiūlyta veikla, jeigu ji pateikiama kaip iššūkis kūrybiškai veiklai, kaip naujų veikimo, tyrinėjimo būdų ar priemonių išbandymas, kaip veikti skatinantys nauji įspūdžiai, skatina vaikų metakognityvinio reguliavimo plėtotę.

Prof. dr. A. Juodaitytė savo pranešime „Vaikystės sampratų kaitos istoriniai-kultūriniai kontekstai: konstrukcijos ir rekonstrukcijos“ teigė, kad ilgas amžius priešpriešinant vaikų ir suaugusiųjų socialinę brandą vaikystė, kaip žmogaus gyvenimo periodas, buvo siejama su vaiko psichiniu, socialiniu ir kultūriniu nebrandumu, vaikas ir vaikystė nelaikyta socialine-kultūrine vertybe. Vaikystės kaip socialinio-kultūrinio reiškinių konstravimas, pasak mokslininkės, yra labai sudėtingas procesas. Jis – daugiasluoksnis, daugiašakis ir daugiabalsis. Tik istorinių epochų sankirtose ryškėja vaikystės socialinės-kultūrinės raiškos paveikslas, jo kontūrai bei mozaika. Pranešime atskleidžiama

vaiko ir vaikystės sampratų kaita įvairiais visuomenės raidos laikotarpiais: pradėdant nuo antikos ir baigiant naujaisiais amžiais, postmoderniąja visuomene. Aiškinama, kokiuose kultūriniuose, politiniuose, ekonominiuose, teisiniuose kontekstuose buvo suvokiamas vaikas: iš pradžių – vaikas be vaikystės, vėliau – vaikas vaikystėje. Atskleidžiamos sampratos: *vaikas – mažas suaugusysis* iki *vaikas – laisvės genijus*. Pateikiami istoriniai faktai, liudijantys, kaip visuomenėje konstruojamas vaikystės ir vaiko supratimas, kaip istoriniai, kultūriniai vaiko ir vaikystės esmės konstruktai dekonstruojami šiuolaikinės visuomenės sąlygomis.

L. Jankauskienė (Švietimo ir mokslo ministerija, Ikimokyklinio ir pradinio ugdymo skyrius) pasidalijo išvalgomis apie priešmokyklinio ir pradinio ugdymo ankstinimą. Pranešėja pateikė dabartinės situacijos užsienyje ir Lietuvoje analizę, tyrimų rezultatus, kurie turėjo įtakos šiems pokyčiams Lietuvoje. Buvo pristatyti darbai, kurie laukia ŠMM: įteisinti priešmokyklinį ugdymą nuo 5 metų ir pradinį ugdymą nuo 6 metų; parengti ir patvirtinti Švietimo įstatymą papildančius teisės aktus dėl priešmokyklinio ugdymo nuo 5 metų ir pradinio ugdymo nuo 6 metų teikimo; sudaryti galimybes pedagogams įgyti reikiamą kvalifikaciją / pasirengti vykdyti priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas, pritaikytas 5 ir 6 metų vaikų ugdymui; atnaujinti Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą bei Pradinio ugdymo bendrąją programą; penkiamečių / šešiamečių ugdymui įrengti / pritaikyti priešmokyklinio ugdymo grupes, pradines klases.

Doc. dr. A. Žemgulienė pranešime „Naujos kartos ikimokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogų rengimas“ teigė, kad švietimo sistemos kaita yra nenutrūkstama, todėl būtina subalansuoti naujos kartos mokytojų rengimą ir paramą šiuo metu dirbančių mokytojų kompetencijų atsinaujinimui, naujų pedagogikos idėjų sklaidai, naujos švietimo ir ugdymo kultūros atsiradimui. Pažymėta, kad būtina ugdyti naujos kartos mokytojus, kurie pasižymi XXI a. kompetencijomis: kritiniu, kūrybišku mąstymu, komunikacija, socialiniais įgūdžiais, informaciniu, technologiniu raštingumu, iniciatyvumu, lyderyste.

Konferencijos dalyviai, susibūrę į 6 sekcijas, klausė pranešimų, diskutavo aktualiais ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo praktiniais ir teoriniais klausimais. Diskutuojama apie ugdymo turinį ir inovatyvias praktikas, vaikų mokymosi ypatumus ir gamtamokslinį ugdymą, apie praturtinančias ugdomąjį procesą STEAM, naująsias medijas ir jų panaudojimą, apie ugdomosios aplinkos poveikį kokybiškam ugdymui, apie ugdymo pritaikymą įvairių poreikių (taip pat ir turintiems specialiųjų poreikių) vaikams, veiksmingos švietimo pagalbos, kuri užtikrintų kiekvieno vaiko ugdymosi sėkmę ir gerovę, teikimą vaikams ir tėvams, apie bendradarbiavimo su šeima naujoves ir dar daug kitų aktualių klausimų.

Apmąstant konferencijos rezultatus tampa akivaizdu, kad ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo mokslininkai, švietimo strategai, praktikai, suvieniję jėgas verbalizuoja kiekvienam vaikui sėkmingo ugdymo aktualijas, plėtoja švietimo politikos naujas kryptis, nusako jų įtaką praktikai.

Pabaigai keletas konferencijos dalyvių minčių:

„Pasaulis gyvena mokymosi visą gyvenimą logika. Tai neatsiejama kiekvieno žmogaus dalis, todėl būtina tinkamai, planingai skatinti vaikus mokėti mokytis, atrasti naujas idėjas. Senos idėjos ir strategijos praranda aktualumą. Matematika gali būti lengva ir įdomi, jeigu vaikai gebės patys kurti strategijas ir jas taikyti savo veikloje.“

„Vaikų ekologinis, ekonominis, verslumo, argumentavimo, matematinių, mokėjimo mokytis gebėjimų ugdymas – tai sritys, kurios būtinos visapusiškam šiuolaikinio vaiko ugdymui, nes darželis ir pradinė mokykla jį ruošia gyvenimui ir ne dabarčiai, o ateičiai.“

The 7th international continuous scientific-practical conference: “Worldfor a Child: Education Realities and Prospects”

Birutė Autukevičienė¹, Ona Monkevičienė²

¹ Lithuanian University of Educational Sciences, Faculty of Education, Department of Education and Philosophy, 39 Studentų St., 08106 Vilnius, Lithuania, birute.autukeviciene@leu.lt

² Lithuanian University of Educational Sciences, Faculty of Education, Department of Education and Philosophy, 39 Studentų St., 08106 Vilnius, Lithuania, ona.monkeviciene@leu.lt

---

Summary

On 19th of April, 2018 the 7th continuous scientific-practical conference: “World for a Child: Education Realities and Prospects” was held in Lithuanian University of Educational Sciences where researchers and practitioners analysed the changes of the conception of childhood in historical and cultural contexts, innovative aspects of curriculum content and didactics, digital technologies enriching the educational process, new media, STEAM activities and the education of a new generation of teachers.